(न्), मर्दनकारी *m.*, निर्घर्षणकः, आघट्टकः.—(Instrument for rubbing) मार्जनी.

RUBBING, *s.* घर्षणं, आघर्षः -र्षणं, संघर्षः -र्षणं, निर्घर्षणं, मर्दनं, परिमर्दनं, आघट्टनं, घिघट्टनं, मार्जनं, परिमार्जनं.

RUBBISH, *s.* उच्छिष्टं, अपस्करः, अपस्कारः, मलं, तुच्छद्रव्यं, कुत्सितद्रव्यं.

RUBBISH-HOLE, *s.* उच्छिष्टप्रक्षेपणार्थं गर्तः, मलाधारः, अवस्कराधारः.

RUBICUND, *a.* ईषद्रक्तः -क्ता -क्तं, आरक्तः &c., पाटलवर्णः -र्णा -र्णं.

RUBRIC, *s.* रक्तायरक्षिखितसूत्रं, प्रार्थनापद्धतिसूत्रं, प्रार्थनायन्त्रसूत्रं.

RUBY, *s.* पद्मरागः, माणिक्यं, लोहितकः, शोणरत्नं, शोणिताश्मलं -लः, पाटलोपलं -लः, अरुणोपलं -लः, अङ्कोपलः, भास्करप्रियं, लक्ष्मीपुष्पं, कुरुविन्दः, पद्मरागमणिः *m.*, महामूल्यः.

RUBY, *a.* (Of the color of the ruby) रक्तवर्णः -र्णा -र्णं, लोहितवर्णः &c., शोणितवर्णः &c., पाटलवर्णः &c., पद्मरागवर्णः &c. ; 'having ruby lips,' बिम्बोष्ठः -ष्ठा -ष्ठं, (*i. e.* like the fruit of the vimba or bimba) बिम्बोष्ठः &c. (*i. e.* like coral).

RUDDER, *s.* कर्णः, नौकर्णः, अरित्रं, केनियात्रः -तकः, पोतरथः.

RUDDINESS, *s.* रक्तता, अरुणिमा *m.* (न्), रक्तिमा *m.* (न्), अरुणता ; 'of countenance,' मुखरागः, कपोलरागः, कपोलरक्तता, मुखारुणिमा *m.* (न्).

RUDDY, *a.* रक्तवर्णः -र्णा -र्णं, अरुणः -णा -णं, अरुणवर्णः &c. ; 'ruddy-faced,' रक्तमुखः -खा -खं, अरुणमुखः &c., रक्तकपोलः -ला -लं ; 'ruddy-goose or Brahmany duck,' चक्रवाकः, चक्रः, राचिचिक्षेमगामी *m.*

RUDE, *a.* (Uncivilized, untaught) अशिष्टः -ष्टा -ष्टं, अशिक्षितः -ता -तं, असभ्यः -भ्या -भ्यं, अनघरः -रा -रं, निरघरः &c., अविद्यः -द्या -द्यं, अपरिष्कृतः -ता -तं, अकृतबुद्धिः -द्धिः -द्धि, विद्याहीनः -ना -नं, विद्याशून्यः -न्या -न्यं, विद्याचारहीनः &c., दुराचारः -रा -रं, दुर्जनः -ना -नं, असभ्यवृत्तिः -त्तिः -त्ति, दौर्जन्यवृत्तिः &c., ग्राम्यः -म्या -म्यं.—(Uncivil, impolite, rough in manner) अविनीतः -ता -तं, अविनयः -या -यं, नष्टविनयः &c., प्रणष्टविनयः &c., कुशीलः -ला -लं, वामशीलः &c., दुःशीलः &c., विशीलः &c., दुर्मर्यादः -दा -दं, निर्मर्यादः &c., अमर्यादः &c., धृष्टः -ष्टा -ष्टं, उद्धतः -ता -तं, समुद्धतः &c., असभ्यः &c., अनायः -य्या -यं.—(Coarsely executed) स्थूलः -ला -लं, असंस्कृतः -ता -तं, रूक्षः -क्षा -क्षं, रूक्षः &c.—(Clumsy) अदक्षः -क्षा -क्षं, अकुशलः -ला -लं, अनिपुणः -णा -णं, स्थूलः &c.

RUDELY, *adv.* अशिष्टं, अशिष्टवत्, असभ्यवत्, अविनीतवत्, अविनयेन, धृष्टवत्, सधार्ष्ट्यं, कुशीलवत्, अनायेवत्.—(Roughly) रूक्षं, रूक्षं, सरौक्ष्यं, स्थूलं, असंस्कृतं.

RUDENESS, *s.* (Absence of civilization) अशिष्टता -त्वं, असभ्यता, विद्याहीनता, अनघरता -त्वं, निरघरता -त्वं, विद्याशून्यता, विद्याचारहीनता, अपरिष्कारः.—(Incivility, impoliteness) अविनीतता -त्वं, अविनयः, कुशीलता, दुःशीलता, वामशीलता, अशीलता, अमर्यादा, दुर्मर्यादता, धृष्टता, धार्ष्ट्यं, असभ्यता, दौर्जन्यं, औद्धत्यं, अननुनयः, विनयाभावः, अनायभावः, उदार्ष्ट्यम्.—(Roughness, clumsiness) रूक्षता, रूक्षता, स्थूलता, अदक्षता.

RUDIMENT, *s.* (First principle) मूलतत्त्वं, मूलं, आरम्भः, प्रारम्भः, मूलसूत्रं, प्रथमसूत्रं, प्रथमतत्त्वं, तत्त्वं, सूत्रं, आदिः *m.*, उपक्रमः, परिभाषा ; 'the rudiments of learning,' विद्यारम्भः, विद्यातत्त्वानि *n. pl.* ; 'of grammar,' व्याकरणारम्भः.—(Original or elemental part of any thing) मूलवस्तु *n.*, मूलावयवः, मूलाङ्गं, मूलद्रव्यं, मूलं, बीजं, मात्रं, भूतमात्रं, तन्मात्रं, वस्तु *n.*, धातुः *m.*

RUDIMENTAL, RUDIMENTARY, *a.* मूलिकः -का -कं, मौलः -ली -लं, मूल in comp., आरम्भकः -का -कं, प्रारम्भकः &c., प्राथमिकः -की -कं, आदि in comp., प्रथमः -मा -मं, मूलतत्त्वकः -पा -पं, मूलतत्त्वसम्बन्धी -न्धिनी &c., मूलतत्त्वविषयकः -का -कं.

To RUE, *v. a.* पश्चात् शुच् or खिद् or विषद्, पश्चात्तापं कृ. *See To* REGRET.

RUE, *s.* (Sort of pot-herb) ब्राह्मी, ब्राह्मिका, ब्रह्मी.

RUEFUL, *a.* शोकान्वितः -ता -तं, शशोकः -का -कं, विमनाः -ना -नं ; 'having a rueful countenance,' विमनवदनः -ना -नं, उद्विग्नवदनः &c., म्लानवदनः &c.

RUEFULLY, *adv.* सशोकं, सखेदं, सोद्वेगं, सविषादं, विमनमुखेन.

RUFFIAN, *s.* दस्युः, साहसिकः, क्रूरकर्म्मा *m.* (न्), कृष्णकर्म्मा *m.*, घोरकर्म्मा *m.*, अघोरकर्म्मा *m.*, धर्षोद्यतः, घातनायी *m.* (न्), प्राणघातकः.

RUFFLE, RUFF, *s.* (Frill) ऊर्म्मिमदशुक्लमयो वस्त्रावलः or वस्त्रानुचनः or वस्त्रालङ्कारः, पुटितदुकूलखण्डः, पुटितदुकूलं, ऊर्म्यालाटदुकूलं.—(Plait, fold) ऊर्म्मिका, पुटः, चूणः.—(Discomposure) व्याकुलत्वं, अशान्तिः *f.*, अस्थिरता, सम्भ्रमः, अनिवृत्तिः *f.*

To RUFFLE, *v. a.* (Pucker, plaid, fold) पुटीकृ, सम्पुटीकृ, संकुच्, सङ्कोचं कृ, चूण् (c. 10. चूणयति -यितुं), पुट्.—(Crumple) संकुच्, सम्मृद्, रूक्षीकृ.—(Agitate) क्षुभ् (c. 10. क्षोभयति -यितुं), विक्षुभ्, *see To* AGITATE.—(Discompose) व्याकुलीकृ, आकुलीकृ, व्याकुल (nom. व्याकुलयति -यितुं), अशान्तिं or सम्भ्रमं or अनिवृत्तिं जन्, चित्रवेगं जन्, कातरीकृ, अस्थिरीकृ.

RUFFLED, *p. p.* or *a.* क्षुभः -भा -भं, क्षोभितः -ता -तं, आकुलितः &c., व्याकुलितः &c., व्याकुलः -ला -लं, आकुलचेताः -ताः -तः (स्), आकुलचित्तः -त्ता -त्तं, व्यग्रः -ग्रा -ग्रं, सक्षम्यः -म्या -म्यं, अनिवृत्तः -त्ता -त्तं, अस्थिरः -रा -रं, गतधृतिः -तिः -ति, कातरः -रा -रं, अनवस्थितः &c., व्यस्तः -स्ता -स्तं, सम्भ्रान्तः &c., अशान्तः -न्ता -न्तं, लुलितः -ता -तं, विलुलितः &c. ; 'not to be ruffled,' अक्षोभ्यः -भ्या -भ्यं.

RUG, *s.* आस्तरणं, आस्तरः, स्तरिमा *m.* (न्), संस्तरः, स्तरः, तूलिका, तूला -ली, कम्बलः, रङ्गकः, ऊर्णायुः *m.*

RUGGED, *a.* रूक्षः -क्षा -क्षं, रूक्षः &c., परुषः -षा -षं, विषमः -मा -मं, असमः -मा -मं, कर्कशः -शा -शं. *See* ROUGH.

RUGGEDNESS, *s.* रूक्षता, रूक्षता, रौक्ष्यं, परुषता, पारुष्यं, विषमता, वैषम्यं, असमता, कर्कशता, कार्कश्यं. *See* ROUGHNESS, *s.*

RUIN, *s.* (Destruction) नाशः, विनाशः, प्रणाशः, क्षयः, ध्वंसः, प्रध्वंसः, परिध्वंसः, परिक्षयः, अपयः, व्यसनं, घातः, विघातः, लोपः, उच्छेदः.—(Defeat, overthrow) पराजयः, पराभवः, अभिभवः, सादः -दनं, व्यसनं, भङ्गः ; 'of an army,' बलव्यसनं.—(Mischief, bane) घातिः *f.*, परिघातिः *f.*, दूषणं, अनिष्टं, अपायः, अनर्थः, विघं.—(Of fortune, estate, &c.) सम्पत्तिनाशः, सम्पत्तिभङ्गः, लक्ष्मीभङ्गः, ऐश्वर्यभङ्गः, ऐश्वर्यनाशः, परिणीतता, परिक्षयः, अस्तः -स्तं ; 'to go to ruin,' क्षि in pass. (क्षीयते), परिक्षि.—(Of a building) उत्सादनं, उत्सन्नता, गृहक्षयः, जीर्णिः *f.* ; 'a building in ruins,' उत्सन्नगृहं, जीर्णगृहं, क्षीणगृहं, उत्सन्नवाटिका ; 'a ruined temple,' जीर्णमखपः -पं, जीर्णदेवायतनं, चिरन्तनदेवतागारः -रं ; 'in ruins,' उत्सन्नः -न्ना -न्नं, क्षीणः &c.

To RUIN, *v. a.* (Destroy) नश् (c. 10. नाशयति -यितुं), विनश्, प्रणश्, क्षि (c. 5. क्षिणोति, क्षेतुं, c. 10. क्षययति, क्षपयति -यितुं), ध्वंस् (c. 10. ध्वंसयति -यितुं), विध्वंस्, प्रध्वंस्, दुष् (c. 10. दूषयति -यितुं), सद् (c. 10. सादयति -यितुं), हन् (c. 2. हन्ति -न्तुं, c. 10. घातयति -यितुं), उच्छिद् (c. 7. -छिनत्ति -छेत्तुं), लुप् (c. 6. लुम्पति, लोप्तुं, c. 10. -लोपयति -यितुं), विलुप्, घातिं कृ.—(Demolish, pull down) उत्सद्, अवसद्,